

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 16. oktoober 2023
(OR. en)

14283/23

LIMITE

UD 229
POLCOM 242

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0360(NLE)

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	16. oktoober 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 589 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooniga loodud ühiskomitees seoses selle konventsiooni muutmisega

---

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 589 final.

Lisatud: COM(2023) 589 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 16.10.2023
COM(2023) 589 final

2023/0360 (NLE)

PUBLIC

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooniga loodud ühiskomitees seoses selle konventsiooni muutmisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni ühiskomitee (edaspidi „PEMi ühiskomitee“) kavatseb vastu võtta otsuse konventsiooni muutmise kohta. Käesolevas nõukogu otsuse ettepanekus käsitletakse liidu nimel komitees võetavat seisukohta

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondlik konventsioon

Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondlik konventsioon¹ sisaldab sätteid nende kaupade päritolu kohta, millega kaubeldakse konventsiooniosaliste vahel sõlmitud asjaomaste lepingute alusel.

Euroopa – Vahemere piirkonna päritolureeglite kumulatsiooni süsteem võimaldab diagonaalset kumulatsiooni 25 konventsiooniosalise vahel, kelleks on Euroopa Liit, Island, Liechtenstein, Norra, Šveits, Alžeeria, Egiptus, Iisrael, Jordaania, Liibanon, Maroko, Palestiina,² Süüria, Tuneesia, Türgi, Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Põhja-Makedoonia, Montenegro, Serbia, Kosovo,* Fääri saared, Moldova Vabariik, Gruusia ja Ukraina. Sellega luuakse vabakaubanduslepingute võrgustiku jaoks päritolureeglite mitmepoolne raamistik, ilma et see piiraks neis lepingutes sätestatud põhimõtete kohaldamist. Konventsioon jõustus liidus 1. mail 2012.

2.2. PEMi ÜHISKOMITEE

Konventsiooni artikli 3 lõike 1 alusel loodud PEMi ühiskomitee võtab vastu konventsiooni ja selle lisade muudatused, haldab seda ning tagab selle nõuetekohase rakendamise kooskõlas konventsiooni artikliga 4. Ühiskomitee töökorra artikli 12 kohaselt võtavad ühiskomitee otsused vastu ühehäälselt need konventsiooniosalised, kelle suhtes konventsioon on jõustunud ja kes on PEMi ühiskomitee koosolekul kohal või esindatud.

Konventsiooniosalistel, kelle suhtes konventsioon on jõustunud, on hääleõigus. Igal konventsiooniosalisel on üks hääl.

2.3. PEMi ühiskomitee kavandatav akt

Konventsiooni muutmise protsess algas 2012. aastal ja seda on tehtud PEMi töörühmas, mis on kokku tulnud vähemalt kaks korda aastas. Selle protsessi käigus on liikmesriike korrapäraselt kaasatud eri foorumite (tolliekspertide rühma päritolu sektiooni, nõukogu tolliliidu töörühma, kaubanduspoliitika komitee) kaudu.

Kavandatava aktiga viiakse lõpule PEMi konventsiooni päritolureeglite läbivaatamine. Pärast esimest katset oma 9. koosolekul 27. novembril 2019 otsustas PEMi ühiskomitee lükata hääletuse edasi, et saavutada ühehäälnine otsus hilisemas etapis, võttes arvesse mõne konventsiooniosalise poolt väljendatud reservatsioone. EL jätkab nende reservatsioonide käsitlemist kahepoolselt ja jõuab kokkuleppele enne läbivaadatud konventsiooni jõustumist.

¹ ELT L 54, 26.2.2013, lk 4.

² Sellist nimekasutust ei tõlgendata Palestiina riigi tunnustamisena ning see ei mõjuta selles küsimuses võetud liikmesriikide individuaalseid seisukohti.

* See nimekasutus ei mõjuta Kosovo staatuse küsimuses võetud seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

Need reservatsioonid põhinevad võimalusel kasutada päritolureeglitest mõningaid piiratud erandeid.

Samal ajal lisasid mõned konventsiooniosalised päritolureeglite läbivaatamise sisu ajutiselt oma kahepoolsetesse päritolureeglite protokollidesse, kuni nad ootavad konventsiooni uute päritolureeglite vastuvõtmist.

29. novembril 2023 võtab PEMi ühiskomitee oma 15. koosolekul vastu otsuse konventsiooni muutmise kohta (edaspidi „kavandatav akt“).

Kavandatava akti eesmärk on muuta päritolureegleid, et need vastaksid paremini tegelikele majandusoludele. Kavandatav akt muutub konventsiooniosalistele siduvaks kooskõlas konventsiooni artikli 4 lõike 3 punktiga a, milles on sätestatud: „Ühiskomitee võtab oma otsusega vastu käesoleva konventsiooni muudatused, sh konventsiooni liidete muudatused.“ Artikli 4 lõike 3 punkti a viimases lauses on lisaks sätestatud: „Konventsiooniosalised rakendavad käesolevas lõikes osutatud otsuseid kooskõlas oma õigusaktidega.“

Konventsiooni muudatused peaksid jõustuma 1. jaanuaril 2025.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Konventsiooni kavandatavad muudatused lisavad paindlikkust ja ajakohasemaid elemente. Muudatused on kooskõlas nendega, milles liit on juba kokku leppinud muudes hiljutistes vabakaubanduslepingutes (ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostööleping, ELi ja Uus-Meremaa vabakaubandusleping, ELi-Jaapani majanduspartnerlusleping, ELi ja Lõuna-Aafrika Arenguühenduse majanduspartnerlusleping või soodustuskavad). Muudatustega kehtestatakse üldiselt paindlikumad, uuendatud ja lihtsustatud reeglid, mis muudavad ELi tööstuse jaoks päritolunõuete täitmise lihtsamaks ja seega ELi tööstuse ekspordi konkurentsivõimelisemaks. Muudetud tekstiga ei muudeta kehtiva konventsiooni institutsioonilisi sätteid.

3.1. Muudetud päritolureeglite üksikasjad

a) Erandid

Muudetud konventsiooniga koodifitseeritakse ja muudetakse läbipaistvamaks praegune tava, mille kohaselt võivad konventsiooniosalised kahepoolset kokku leppida eeskirjades, millega tehakse erand konventsiooni ühistest eeskirjadest; muudetud konventsiooniga nõutakse sellistest eranditest teatamist (läbivaadatud PEMi konventsiooni artikli 1 uus lõige 3). Juba kehtivad erandid jääksid kehtima ja teatamiskohustus (läbivaadatud PEMi konventsiooni artikli 1 uus lõige 2) ei mõjutaks neid.

b) Täielikult saadud või toodetud tooted – laevadega seotud tingimused

Muudetud reeglites sisalduvad laevadega seotud tingimused on lihtsamad ja paindlikumad (artikli 3 lõige 2). Praeguse tekstiga võrreldes on välja jäetud teatavad tingimused (nt erinõuded meeskonnale) ning mõnda on lõdvendamise eesmärgil muudetud (nt omandiline kuuluvus).

c) Piisav töö või töötlus – keskmise alusel

Eksportijad võivad muudetud reeglite alusel taotleda tolliasutustelt luba arvutada toote tehasehind ja päritolustaatuseta materjalide väärtus keskmise väärtusena, et võtta arvesse kulude ja valuutakursside kõikumisi (artikli 4 lõiked 3–6). See peaks tagama eksportijatele parema prognoositavuse.

d) Piirmäär

Kehtiv (väärtusepõhine) piirmäär (artikkel 5) on 10 % toote tehasehinnast.

Kavandatava teksti kohane piirmäär on põllumajandustoodete puhul 15 % toote puhasmassist ja tööstustoodete puhul 15 % toote tehasehinnast (artikkel 5).

Massi alusel kindlaksmääratud piirmäär on objektiivsem kriteerium ja 15 % künnis peaks tagama piisavalt leebe kohtlemise. Sellega tagatakse samuti, et kaupade rahvusvaheline hinnakõikumine ei avalda põllumajandustoodete päritolu puhul mõju.

e) Kumulatsioon

Kavandatavas tekstis (artikkel 7) säilitatakse olemasolev diagonaalne kumulatsioon kõigi toodete päritolustaatusega materjali puhul.

Peale selle nähakse kõigi toodete, välja arvatud harmoneeritud süsteemi (edaspidi „HS“) gruppidesse 50–63 kuuluvate tekstiil- ja rõivatoodete puhul ette üldine täielik diagonaalne kumulatsioon.

HSi gruppidesse 50–63 kuuluvate toodete puhul nähakse kavandatavas tekstis ette üksnes kahepoolne täielik kumulatsioon. Lisaks võivad konventsiooniosalised kokku leppida, et üldist täielikku diagonaalset kumulatsiooni kohaldatakse ka HSi gruppidesse 50–63 kuuluvate toodete suhtes.

f) Arvestuslik eraldamine

Præguste reeglite (artikkel 20) kohaselt võivad tolliasutused lubada arvestuslikku eraldamist, kui „varude eraldi hoidmisest tekivad märkimisväärsed kulutused või olulised raskused“. Muudetud reegli (artikkel 12) kohaselt võivad tolliasutused lubada arvestuslikku eraldamist, „kui kasutatakse omavahel asendatavaid päritolustaatusega ja päritolustaatuseta materjale“.

Eksportija ei pea enam arvestusliku eraldamise loa taotlemisel põhjendama, et varude eraldi hoidmisest tekivad märkimisväärsed kulutused või olulised raskused. Piisab, kui märkida, et kasutatakse omavahel asendatavaid materjale.

Suhkru päritolustaatusega ja päritolustaatuseta varusid ei pea enam füüsiliselt eraldama, olenemata sellest, kas suhkur on materjal või lõpptoode.

g) Territoriaalsuse põhimõte

Kehtivate reeglite (artikkel 11) kohaselt võib teatavat tööd või töötlust teha teatavatel tingimustel väljaspool territooriumi, välja arvatud HSi gruppidesse 50–63 kuuluvate toodete puhul. Kavandatavates reeglites (artikkel 13) ei ole tekstiil enam välja jäetud.

h) Mittemuutmine

Kavandatavas mittemuutmisreeglis (artikkel 14) asendatakse otsevedusid käsitlevad sätted. See võimaldab ka leebemaid tingimusi päritolustaatusega toodete liikumiseks konventsiooniosaliste vahel. Sellega peaks välditama olukordi, kus tooted, mille päritolustaatuses ei ole kahtlust, jäetakse otseveo vorminõuete täitmata jätmise tõttu impordimisel sooduskohtlemisest välja.

i) Tollimaksude tagastamise ja tollimaksudest vabastamise keeld

Kehtivate reeglite (artikkel 14) kohaselt on üldine põhimõte, et toodete valmistamisel kasutatud materjalide tollimakse ei tagastata. Muudetud reeglitega (artikkel 16) kaotatakse see tagastamiskeeld kõigi toodete puhul, välja arvatud HSi gruppidesse 50–63 kuuluvate toodete (tekstiil- ja rõivatooded) valmistamiseks kasutatavate materjalide puhul. Sellele vaatamata sisaldab tekst ka mõningaid erandeid, mida kohaldatakse kõnealuste toodete puhul kehtiva tollimaksude tagastamise keelu suhtes.

j) Päritolutõend

Muudetud reeglitega (artikli 17 lõige 1) nähakse kahe nõutava dokumendi (EUR.1 ja EUR-MED) asemel ette üks päritolutõend (EUR.1 või päritoludeklaratsioon), mis lihtsustab oluliselt süsteemi. See peaks parandama ka nõuete täitmist ettevõtjate seas, sest aitab vältida keerukatest reeglitest tingitud vigu, ja hõlbustama tolliasutuste jaoks haldamist. Samas ei tohiks see avaldada mõju päritolutõendite kontrollimise suutlikkusele, mis jääb samaks.

Muudetud reeglid (artikli 17 lõige 3) hõlmavad ka võimalust leppida kokku registreeritud eksportijate (REX) süsteemi rakendamises. Need ühises andmebaasis registreeritud eksportijad koostavad nüüd ise päritolukinnitused, ilma et nad peaksid läbima heakskiidetud eksportija menetlust. Päritolukinnitusel saab olema päritoludeklaratsiooni või liikumissertifikaadiga EUR.1 samaväärne õigusjõud. Muudetud reeglitega on ette nähtud ka võimalus kasutada tulevikus elektrooniliselt väljaantud päritolusertifikaate (artikli 17 lõige 4).

k) Päritolutõendi kehtivus

On tehtud ettepanek pikendada päritolutõendi kehtivusaega neljalt kuult kümnele kuule (artikkel 23). See võimaldab ka leebemaid tingimusi päritolustaatuslega toodete liikumiseks konventsiooniosaliste vahel.

3.2. Loendiga seotud muudetud reeglite üksikasjad

3.2.1. Põllumajandustooted

a) Väärtus ja mass

Päritolustaatuseta materjalide piirnorme on siiani väljendatud ainult väärtuses. Uued piirmäärad on massipõhised, et hoida ära hindade ja vahetuskursi kõikumist (nt ex grupid 19 ja 20 ning rubriigid 2105 ja 2106), ning konkreetne suhkru piirmäär on välja jäetud (nt grupp 8 ja HSi rubriik 2202).

Muudetud reeglitega tõstetakse päritolustaatuseta materjalide maksimummassi piirmäära (20 %-lt 40 %-le) ja antakse mõne rubriigi puhul ettevõtjatele võimalus valida kas väärtuse või massi piirmäär. HSi grupid ja rubriigid, mida see muudatus puudutab, on eelkõige ex 1302, 1704 (alternatiivse reegli kohaselt mass või väärtus), 1806 (alternatiivse reegli kohaselt mass või väärtus) ja 1901.

b) Kohandamine hankimismudelitega

Muude põllumajandustoodete (s.o taimeõlid, pähkliid, tubakas) suhtes on kehtestatud paindlikumad reeglid, mis on kohandatud tegelikele majandusoludele, eelkõige HSi gruppide 14, 15, 20 (sh rubriik 2008), 23 ja 24 puhul. Muudetud reeglitega tagatakse tasakaal piirkondliku ja üleilmse hankimise vahel (HSi grupid 9 ja 12). Lihtsustatud on ka HSi gruppide 4, 5, 6, 8 ja 11 ning ex grupi 13 suhtes kohaldatavaid reegleid (erandite vähendamine).

3.2.2. Tööstustooted (v.a tekstiil)

Kavandatav kompromiss sisaldab märkimisväärseid muudatusi võrreldes kehtivate PEMi reeglitega, et viia need kooskõlla hiljutiste ELi vabakaubanduslepingutega.

Praegune grupireegel sisaldab mitme toote puhul kahekordset kumulatiivset tingimust. See on asendatud üheainsa tingimusega (HSi grupid 74, 75, 76, 78 ja 79).

Välja on jäetud suur hulk grupireeglist kõrvale kalduvaid erireegleid (HSi grupid 28, 35, 37, 38 ja 83). See horisontaalsem lähenemisviis toob kaasa lihtsustused ettevõtjate ja tolli jaoks.

Enamik reegleid on muudetud paindlikumaks, mis võimaldab rohkem päritolustaatuseta sisendit, et kajastada uut majanduslikku olukorda ja Euroopa –Vahemere piirkonna riikide

tööstuse järkjärgulist integreerimist üleilmsetesse väärtusahelatesse, ning tagab samal ajal, et Euroopa –Vahemere piirkonnas toimub märkimisväärne töötlemine. Üldiselt võivad tootjad tööstustoodete puhul nüüd hankida kuni 50 % päritolustaatuseta materjalidest, väljendatuna protsendina toote tehasehinnast, võrreldes praeguse konventsiooniga lubatud 25–40 %-ga. Autode päritolustaatuseta materjalide künnist on alandatud 40 %-lt 45 %-le.

Lisaks on vajaduse korral lisatud alternatiivsed reeglid, üldjuhul klassifitseerimisreegli muutmine ja keemiatoodete puhul töötlemisreeglid. Selle tulemusena antakse päritolustaatus ühe, kahe või enama alternatiivse kriteeriumi täitmise kaudu, ning pakutakse eksportijale rohkem valikuvõimalusi, kuidas päritolukriteeriumi täita (grupid 27, 28–40, 42, 44, 70 ning 83, 84 ja 85).

Kõigi nende muudatuste tulemuseks on ajakohastatud ja paindlikumad loendiga seotud reeglid, mis lihtsustavad üldiselt päritolureeglite järgimist ettevõtjate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate jaoks. Lisaks on eksportijate jaoks täiendavaks lihtsustuseks eespool nimetatud võimalus kasutada teatava ajavahemiku jooksul keskmist väärtust.

3.2.3. *Tekstiil*

Tekstiili ja rõivaste puhul säilitavad uued reeglid olemasolevad võimalused päritolustaatus saamiseks, kuid need on ümber sõnastatud, et kajastada konkreetseid toiminguid. Ette on nähtud uued valikuvõimalused seoses välistöötlemisprotseduuride ja piirmääradega. Nende toodete jaoks on ette nähtud ka uued päritolustaatus andmise protsessid, eelkõige kanga jaoks, mis muutuks kergemini kättesaadavaks. Samuti kohaldatakse nüüd nende toodete suhtes ka täielikku kahepoolset kumulatsiooni. Selline kumulatsioon võimaldab võtta tekstiilmaterjalidega tehtavat töödlust (nt kudumine, ketramine) arvesse kumulatsioonialal toimivas tootmisprotsessis.

3.3 Jõustumine

Konventsiooni muudatused jõustuvad 1. jaanuaril 2025 või PEMi ühiskomitees kokkulepitaval kuupäeval.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. *Põhimõtted*

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud: „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel õiguslik toime. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“³.

4.1.2. *Kohaldamine käesoleval juhul*

PEMi ühiskomitee on organ, mis on loodud lepinguga, täpsemalt Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooniga.

³ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

Akt, mis PEMi ühiskomiteel tuleb vastu võtta, on õigusliku toimega akt. Kavandatav akt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv vastavalt Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni artikli 4 lõikele 3.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda kokkuleppe institutsioonilist raamistikku.

Seepärast on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 207 lõige 3 ja artikli 207 lõike 4 esimene lõik.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 207 lõige 3 ja artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. MÕJU EELARVELE

PEMi konventsiooni muudatused põhinevad päritolureeglite ajakohastamise põhimõttel, et viia need kooskõlla hiljutiste vabakaubanduslepingutega kehtestatud uute suundumustega. Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni muudetud reeglid sisaldavad peamiselt elemente, millega lihtsustatakse tolliprotseduure, ja ajakohastatud elemente, näiteks:

- piisav töö või töötlus – keskmise alusel: kuna tehasehind ja päritolustaatuseta materjalide väärtus arvutatakse nüüd keskmise alusel, võttes arvesse turu kõikumisi, on eksportijatel suurem prognoositavus;
- päritolutõend: seda lihtsustatakse, kuna kasutusele võetakse ainult üht tüüpi päritolusertifikaat – EUR.1;
- päritolutõendi kehtivus – leebemad päritolustaatusel toodete veo tingimused, kuna kehtivust pikendatakse neljalt kuult kümnele.

Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni nimetatud muudatustel ei ole märgatavat mõju ELi eelarvele, kuna nende kohaldamisala hõlmab peamiselt kaubanduse lihtsustamist ja kaasaegsete tavade konsolideerimist tolliasutustes. Nendega nähakse ette vabatahtlik hõlbustamine valdkondades, mis jäävad ametiasutuste pädevusse, ilma et see mõjutaks reeglite sisu (arvestuslik eraldamine, päritolutõendid, keskmiste kasutamine). Mõned lihtsustamise aspektid (nt laevade kriteeriumide vähendamine) tagavad suurema prognoositavuse, sest kõrvaldatakse tingimused, mida tollil on praegu raske kontrollida. Teised, näiteks mittemuutmise, viitavad logistikale, ilma et see mõjutaks reeglite sisu.

Kuigi tollimaksu tagastamise sätteid on muudetud, säilitatakse tollimaksude tagastamise keeld tekstiili- ja rõivasektoris, mis on endiselt üks peamisi kauplemissektoreid Euroopa – Vahemere piirkonna alal. Muudetud reeglitega kodifitseeritakse praegune olukord, säilitades teatavate konventsiooniosaliste poolt praegu kohaldatava keelu. Täielik kumulatsioon

soovitakse Euroopa – Vahemere piirkonnas muuta üldiseks selleks, et tugevdada olemasolevaid kaubandusstruktuure piirkonnas ja nende vastastikust täiendavust. See ei tohiks oluliselt mõjutada ELi kogutavaid tollimakse, sest kumulatsiooniga hõlmatud tooted peavad soodustuste saamiseks vastama nende endi nõuetele kõnealuses piirkonnas loodava lisandväärtuse kohta, nagu see on ka praegu.

Põllumajandustoodete ja töödeldud põllumajandussaaduste sektori loendiga seotud reeglite muudatused hõlmavad peamiselt kohandatud metoodikat, ilma et see mõjutaks reeglite sisu. Praegu väärtusena väljendatud piirmäärad väljendatakse massina. See kriteerium on objektiivsem ja tolliasutustele lihtsam kontrollida. Tööstustoodete tootepõhiste reeglite lihtsustamisel peaks olema piiratud mõju tollitulule, sest paljudel juhtudel võivad lihtsustatud eeskirjadega kaasneda pigem hankimisega seotud muutused kui soodustingimustel impordi suurenemine Euroopa – Vahemere piirkonna riikidest, mis asendab impordi, mille suhtes varem kohaldati imporditollimakse. Nende muutuste mõju imporditollitulule ei ole seega mõõdetav.

Mis puutub kaubandusse ja selle mõjusse soodustuste kasutamisele, siis pannakse uute reeglitega ette nähtud lõdvendamisega rõhku kogu ala majanduslikule integratsioonile, näiteks tekstiilisektoris, kus soodustuste kasutamine on juba praegu väga suur. Täiustatud reeglid tekstiili ja kumulatsiooni kohta on peamiselt ette nähtud selleks, et suurendada juba olemasolevat piirkondlikku integratsiooni ja materjalide kättesaadavust selle ala piires, mitte selleks, et võimaldada importida rohkem päritolustaatuseta materjale väljastpoolt.

6. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna PEMi ühiskomitee aktiga muudetakse konventsiooni, on asjakohane avaldada see akt pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooniga loodud ühiskomitees seoses selle konventsiooni muutmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõiget 3 ja artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooni (edaspidi „konventsioon“) nõukogu otsusega 2013/93/EL¹ ja see jõustus liidu suhtes 1. mail 2012.
- (2) Euroopa – Vahemere piirkonna päritolureeglite kumulatsiooni süsteem võimaldab diagonaalset kumulatsiooni 25 konventsiooniosalise vahel, kelleks on Euroopa Liit, Island, Liechtenstein, Norra, Šveits, Alžeeria, Egiptus, Iisrael, Jordaania, Liibanon, Maroko, Palestiina,² Süüria, Tuneesia, Türgi, Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Põhja-Makedoonia, Montenegro, Serbia, Kosovo,* Fääri saared, Moldova Vabariik, Gruusia ja Ukraina.
- (3) Konventsiooniga on ette nähtud, et päritolureegleid tuleb muuta tegelike majandusoludega paremasse vastavusse viimiseks, ning konventsiooniga on kehtestatud selle muutmise kord. Konventsiooni artikli 4 kohaselt võetakse konventsiooni muudatused vastu konventsiooni artikli 3 lõikega 1 loodud ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee“) otsusega.
- (4) Konventsiooni muutmisega hakati tegelema 2012. aastal ja selle tulemusel loodi uued ajakohasemad ja paindlikumad päritolureeglid, mis on kooskõlas nendega, milles liit on juba kokku leppinud muudes hiljutistes lepingutes (ELi-Kanada laiaulatuslik majandus- ja kaubandusleping, ELi-Vietnami vabakaubandusleping, ELi-Jaapani majanduspartnerlusleping, ELi ja Lõuna-Aafrika Arenguühenduse majanduspartnerlusleping) ning soodustuskavades (üldine soodustuste süsteem).
- (5) 27. novembril 2019 juhatas Euroopa Komisjon, kes tegutses PEMi konventsiooni sekretariaadina, PEMi ühiskomitee 9. koosolekut ning kutsus kõiki konventsiooniosalisi üles väljendama oma seisukohta konventsiooni läbi vaadatud

¹ ELT L 54, 26.2.2013, lk 3–158.

² Sellist nimekasutust ei tõlgendata Palestiina riigi tunnustamisena ning see ei mõjuta selles küsimuses võetud liikmesriikide individuaalseid seisukohti.

* See nimekasutus ei mõjuta Kosovo staatuse küsimuses võetud seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

päritolureeglite ametliku vastuvõtmise kohta. Muudetud reegleid ei saanud ühiskomitees siiski vastu võtta, pidades silmas mõne konventsiooniosalise väljendatud reservatsioone. 14. juunil 2023 väljendasid kõik lepinguosalised PEMi ühiskomitee 14. koosolekul oma toetust reservatsioonile, et kahepoolseid küsimusi arutatakse tehnilistel aruteludel, mis tuleb lõpule viia enne uute reeglite kohaldamise algust.

- (6) Eeldatavasti võtab ühiskomitee 29. novembri 2023. aasta koosolekul või hiljem vastu otsuse konventsiooni muutmise kohta.
- (7) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel ühiskomitees võetav seisukoht, kuna kõnealune otsus on liidule siduv,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel Euroopa – Vahemere piirkonna sooduspäritolureeglite piirkondliku konventsiooniga loodud ühiskomitees võetav seisukoht põhineb ühiskomitee otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*